

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/92/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaal@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Одхүү

Утас: 70584207 Цахим хаяг: Odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ДОА	Дорнод аймаг
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	3-4
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	10
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1. Ерөнхий зүйл.....	11
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	11
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	11
3.4. Материаллаг байдал.....	11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	12
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт.....	12
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	13
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	13
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	13
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	14

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

Г ДОРНОД АЙМГИЙН ЧОЙБАЛСАН 1
СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
О.ЭНХТӨР ТАНАА

Аудит № 02.17 № 48
танай _____ -ны № _____ -т

Г Аудитын гэрчилгээ Г

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн Сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

011020039

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт болон холбогдох бусад стандарттай нийцүүлэн Сангийн Сайдан баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1627220.00</u>	<u>1556080.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	0.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1627220.00	1556080.00
351	Түүхий эд материал	0.00	0.00
354	Хангамжийн материал	1627220.00	1556080.00
35410	Бичиг хэргийн материал	345000.00	435000.00
35420	Аж ахуйн материал	1121080.00	1121080.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1997066.35</u>	<u>1758366.98</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1997066.35	1758366.98
392	Биет хөрөнгө	1997066.35	1758366.98
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	3179300.00	3179300.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2780558.36	-2898033.32
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	4238075.00	4658075.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2639750.29	-3180974.70
393	Биет бус хөрөнгө	0.00	0.00
394	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	0.00	0.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3624286.35</u>	<u>3314446.98</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3624286.35</u>	<u>3314446.98</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3624286.35	3314446.98
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	873500.00	873500.00
51101	Өмч: - төрийн	873500.00	873500.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2637724.34	2327884.97
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	992417.57	2637724.34
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1645306.77	-309839.37
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	113062.01	113062.01
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3624286.35</u>	<u>3314446.98</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	<u>58991200.00</u>	<u>63800000.00</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>58991200.00</u>	<u>63800000.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	0.00	4638000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.00	4638000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1000000.00	1000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1000000.00	1000000.00

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	57991200.00	58162000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	57991200.00	58162000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	57345893.23	64109839.37
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	57345893.23	64109839.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	55056819.23	63884602.37
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	40815966.00	47941498.00
210101	Үндсэн цалин	31959966.00	37643798.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	800000.00
210104	Урамшуулал	8856000.00	9497700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4555180.00	4805585.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3655358.00	3299284.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	299669.00	352966.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	195586.00	307560.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	43656.00	76889.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	360911.00	768886.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4336530.00	4652900.00
210401	Бичиг хэрэг	1038500.00	1005900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3019330.00	2877000.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	280000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	278700.00	490000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1088400.00	100000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1088400.00	100000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	520000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3740743.23	6384619.37
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3510310.00	5725920.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	230433.23	658699.37
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2289074.00	225237.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2289074.00	225237.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2289074.00	225237.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1645306.77	-309839.37
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	0.00	0.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	0.00	0.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1645306.77	-309839.37

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	58991200.00	63800000.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	0.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	58991200.00	63800000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	0.00	4638000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.00	4638000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1000000.00	1000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1000000.00	1000000.00

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	57991200.00	58162000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	57991200.00	58162000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	57391300.00	63380000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	57391300.00	63380000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	55102226.00	63154763.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41122072.00	47941498.00
210101	Үндсэн цалин	32266072.00	37643798.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	800000.00
210104	Урамшуулал	8856000.00	9497700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4318504.00	4805585.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3290622.00	3299284.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	299669.00	352966.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	195586.00	307560.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	59952.00	76889.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	472675.00	768886.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4373545.00	4243900.00
210401	Бичиг хэрэг	1286445.00	1080900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2800000.00	2393000.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	280000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	287100.00	490000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1088400.00	100000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1088400.00	100000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	520000.00	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	250000.00	0.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120000.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	150000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3679705.00	6063780.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3679705.00	6063780.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2289074.00	225237.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2289074.00	225237.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2289074.00	225237.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1599900.00	420000.00
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	0.00	0.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1599900.00	420000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1599900.00	420000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1599900.00	420000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1599900.00	420000.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	0.00	0.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1599900.00	-420000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нооц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,637,724.34	0.00	3,624,286.35
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,637,724.34	0.00	3,624,286.35
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн					0.00
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,637,724.34	0.00	3,624,286.35
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,637,724.34	0.00	3,624,286.35
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,637,724.34	0.00	3,624,286.35
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-309839.37	0.00	-309,839.37
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	873,500.00	113,062.01	2,327,884.97	0.00	3,314,446.98

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	57991200.00	55702226.00	62800000.00	62574763.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	57991200.00	55702226.00	62800000.00	62574763.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	57991200.00	55702226.00	62800000.00	62574763.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	43405400.00	41122071.00	47941500.00	47941498.00
210101	Үндсэн цалин	34549400.00	32266071.00	37643800.00	37643798.00

210102	Нэмэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	0.00	800000.00	800000.00
210104	Урамшуулал	8856000.00	8856000.00	9497700.00	9497700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4318600.00	4318600.00	4805700.00	4805585.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	2946700.00	3290622.00	3299300.00	3299284.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	276400.00	299764.00	353000.00	352966.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	344800.00	195587.00	307600.00	307560.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	69900.00	59952.00	76900.00	76889.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	680800.00	472675.00	768900.00	768886.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	0.00	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4378800.00	4373545.00	4244400.00	4243900.00
210401	Бичиг хэрэг	1289800.00	1286445.00	1081400.00	1080900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2800000.00	2800000.00	2393000.00	2393000.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00	280000.00	280000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	289000.00	287100.00	490000.00	490000.00
2105	Нормативт зардал	0.00	0.00	0.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1600000.00	1600000.00	420000.00	420000.00
210602	Тавилга	1600000.00	1600000.00	420000.00	420000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1088400.00	1088400.00	100000.00	100000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1088400.00	1088400.00	100000.00	100000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	520000.00	520000.00	224500.00	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	250000.00	250000.00	104500.00	0.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120000.00	120000.00	120000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.00	0.00	0.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2680000.00	2679610.00	5063900.00	5063780.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2680000.00	2679610.00	5063900.00	5063780.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	57991200.00	55702226.00	62800000.00	62574763.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	0.00	0.00	0.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих				
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	57991200.0	55702226.0	62800000.00	62574763.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			0.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	0.0	0.00	0.00

6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.0	0.0	2.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0.00	0.00	0.00	0.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	2.00	2.00	2.00	0.00
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0	1.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1.0	1.0	1.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	0.0	0.0	0.00	0.00
620004	Гэрээт ажилтан	0.0	0.0	0.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,000,000.00	1,000,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,000,000.00	1,000,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,000,000.00	1,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,000,000.00	1,000,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,000,000.00	1,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00	1,000,000.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг дарга О.Энхтөр танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 22-ноос 2021 оны 02 дугаар сарын 02-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Одхүү хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Чойбалсан сумын ИТХ-ын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Нутгийн удирдлагын байгууллагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Чойбалсан сумын ИТХ нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн санхүү хяналт дотоод аудитын албанаас 2020 онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Чойбалсан сумын ИТХ-ын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “ дунд ” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд зардлаар сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 57,345.8 мянган төгрөгөөс тооцон 1,146.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 1,279.0 мянган төгрөгөөр тооцсон нь 2020 онд зардлын гүйцэтгэл өссөнтэй холбоотой болно.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,716.9 мянган төгрөгөөр буюу 14.4 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал болон үндсэн хөрөнгийн дансны бууралттай холбоотой байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	
Авлага	0	0	
Урьдчилгаа	0	0	
Бараа материал	1,627.2	1,556.1	-71,1
Үндсэн хөрөнгө	7,417.4	7,837.4	420.0
Элэгдэл	-5,420.3	-5,920.3	-500.0
Нийт хөрөнгө	3,624.3	3,473.2	-151.1
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	3,624.3	3,473.2	-151.1
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	3,624.3	3,473.2	-151.1

Авлага дансанд өөрчлөлт ороогүй. Авлагын үлдэгдэлгүй.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 1,556.1 мянган төгрөг болж 71.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь бичиг хэргийн материал 90.0 мянган төгрөгөөр өссөн, Хүнсний материал 161.1 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд ашиглалтгүй бараа материал байхгүй.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 7,837.4 мянган төгрөг болж 420.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь Чойбалсан сумын ИТХ-н 2020.05.27 №13 тогтоолоор 420.0 мянган төгрөгийн тавилга худалдан авснаас шалтгаалсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл өөрчлөгдөөгүй. Өр төлбөрийн үлдэгдэлгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,473.2 мянган төгрөг болж 151.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурснаас шалтгаалжээ.

Чойбалсан сумын ИТХ-ын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 4,808.8 мянган төгрөгөөр буюу 8,1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс орон нутгийн төсвийн орлогод өөрчлөлт гарсан байна. Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор төсвийн байгууллагын ажилтан, албан хаагчдын цалин хөлсийг нэмснээс шалтгаалсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 6,605.2 мянган төгрөгөөр буюу 11,5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардлууд байна. Энэ нь Засгийн газраас цалин хөлс нэмснээс шалтгаалжээ.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 62,800.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 62,800.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагч нь хүргүүлсэн төсвийн төслийг өөрчлөлгүй баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 /код-70105/ хөтөлбөрийн 1 /код-80101/ арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 62,800.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс баталсан байна. Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс нийт 62,800.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 62,574.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 225.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 62,574.8 мянган төгрөг буюу 99.6 хувьтай байгаа нь бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийг 225.2 мянган төгрөгөөр хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 70105 хөтөлбөрийн 80101 арга хэмжээний 225.2 мянган төгрөгийг дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт дансны орлогыг дээд шатны төсвийн захирагчаас олгосон 1,000.0 мянган төгрөгийн орлогоор бүрдүүлжээ.

Үүнээс бараа үйлчилгээний бусад зардал буюу гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд 1,000.0 мянган зарцуулсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого, эх үүсвэрийг төвлөрүүлж, зарцуулаагүй байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 137 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 137 мэдээлэл, хугацаа хоцроож мэдээлээгүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар түүвэрт хамрагдаж, зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,583.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,583.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлжээ.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг 158,7 мянган төгрөгөөр илүү байгуулсныг залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар нийт 1,583.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,583.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлжээ. Үүнд:

1. Тайлант хугацаанд хийсэн 1,583.4 мянган төгрөгийн худалдан авалтын Е баримтыг анхан шатны баримтад хавсаргаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3.1.3 дахь заалтад “анхан шатны баримт гэж, төлбөр төлсөн баримт болон бусад нотолгоог”, 13.4 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.”, 13.5 дахь хэсэгт “... цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна”, Төсвийн тухай хуулийн 41.2.3 дахь заалтад “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягыг нөхөх заавар”-ын 6.5 дахь заалт Монгол Улсын стандарт MNS 6529:2015 “татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажсан анхан шатны цаасан

баримтуудыг бүрдүүлж ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч Е баримтыг хавсаргах” гэснийг зөрчсөн байна. Энэ нь санхүүгийн тайлангийн Иж бүрэн байх, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөх асуудал гараагүй болно.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Худалдан авалтын татварын е-баримтыг харилцагч байгууллагаас заавал гаргуулж авч баримтад бүрэн хавсаргасныг шалгана.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Чойбалсан сумын ИТХ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			ДОА-2021/92/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Чойбалсан сумын ИТХ		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Тайлант хугацаанд хийсэн 1,583.4 мянган төгрөгийн худалдан авалтын Е баримтыг анхан шатны баримтад хавсаргаагүй	1,583.4		Дарга Нягтлан бодогч	О.Энхтөр Т.Туул
	ДҮН	1,583.4			